

ØKOKRIM

Justis- og beredskapsdepartementet

E-post: postmottak@jd.dep.no

Deres referanse:
16/6645

Vår referanse:

Dato:
15. desember 2016

**HØRING – ENDRINGER I POLITIREGISTERLOVEN – EU-DIREKTIV
2016/680**

Vi viser til departementets høringsbrev 2. november 2016, med vedlegg. Høringen er foranlediget av Norges gjennomføring av EU-direktiv 16. april 2016 (2016/680) om beskyttelse av fysiske personer ved behandling av personopplysninger for å forebygge, etterforske, avdekke eller straffeforfølge lovbrudd eller gjennomføring av straffereaksjoner, og om fri utveksling av slike opplysninger og opphevelse av rådets rammebeslutning 2008/977/JIS.

Denne høringsuttalelsen gjelder endringene i politiregisterloven, med frist 15. desember 2016. Herfra vil det også være aktuelt å avgi høringsuttalelse til endringene i politiregisterforskriften, med høringsfrist 1. februar 2017.

RETTSMIDLER

Vi viser til forslaget om å oppheve politiregisterloven § 57, om meldeplikt ved etablering av registre. Samtidig er det foreslått en ny lovbestemmelse om rettsmidler (jf. direktivet art. 53), som tar den «ledige plassen» (§ 57). Av redegjørelsen i høringsnotatet side 42-43 forstår vi det slik at den nye § 57 flyttes fra kapittel 9 til kapittel 10, samtidig som kapittel 10 gis nytt navn.

Det fremgår eksplisitt av utkastet til § 57 andre ledd at det er *Datatilsynet* som kan saksøkes, når det er truffet en bindende avgjørelse for den registrerte. Det fremgår ikke at Personvernemndas avgjørelser kan angripes med tilsvarende søksmål, dersom den registrerte har brukt klageadgangen dit, og ikke når frem. I den grad dette likevel er hensikten, kan det vurderes å erstatte «Datatilsynet» med «datatilsynsmyndigheten», slik at også nemnda omfattes av ordlyden.

I høringsnotatet side 37 fremgår det at også Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking skal omfattes av søksmålsadgangen etter utkastet § 57 andre ledd, jf. også foreslåtte endringer i forskriften § 52-15 andre og tredje ledd. I to rapporter fra Financial Action Task Force (FATF) har det blitt reist kritikk mot Norge, for at Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking har myndighet til å føre tilsyn med Enhet for finansiell etterretning (EFE) i ØKOKRIM. Hvitvaskingslovutvalget har i sitt arbeid med andre delutredning vurdert eksistensberettigelsen av Kontrollutvalget. Det vil bli foreslått at Kontrollutvalget avvikles

Postadresse
Postboks 8193 Dep
NO-0034 OSLO

Besøksadresse
C.J. Hambros plass 2 C
N-0164 OSLO

Telefon/Telefaks
(+47) 23 29 10 00
(+47) 23 29 10 01

Org.nr.: 874 761 532
post.okokrim@politiet.no
www.okokrim.no

og at Datatilsynet overtar ansvaret for å føre tilsyn med EFEs behandling av personopplysninger. Hvitvaskingslovutvalgets andre delutredning vil bli avgitt 16. desember 2016. Vi antar at dette vil ha betydning for de foreslåtte endringene, særlig ift. utkastet til § 52-15 i politiregisterforskriften.

ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

Det fremgår av høringsnotatet side 41 at endringene i loven og forskriften ikke ses å medføre nevneverdige økonomiske eller administrative konsekvenser.

Forslaget til endringen av politiregisterloven § 63, om personvernrådgiver, er foranlediget av direktivet art. 32 nr. 1. En ordning med personvernrådgiver blir nå obligatorisk. Utkastet til korresponderende bestemmelse § 43-1 i politiregisterforskriften gir anvisning på at personvernrådgiveren gis en rekke viktige og omfattende oppgaver («blant annet» i listen nr. 1-7 til § 43-1,).

I forarbeidene til politiregisterloven fra 2009, kapittel 20 om økonomiske og administrative konsekvenser, ble kostnaden for 10 nye årsverk som personvernrådgiver estimert til 7 millioner kroner. På dette tidspunktet var ordningen med personvernrådgiver ikke obligatorisk. Flere av stillingene var tiltenkt Kripes, pga. behandlingsansvaret for mange av politiregistrene, mens noen stillinger var tiltenkt politidistrikter. Det vises til departementets tildelingsbrev 9. februar 2012 for statsbudsjettet 2012 (Tildeling av bevilgning til Politidirektoratet) side 13 og Prop. 1 S (2012-2013) side 103 (Justis- og politidepartementet), hvor etableringen av de nye stillingene ble fulgt opp.

Ved oppfølging og rådgivning av analysevirksomheten til EFE kreves det spesiell kjennskap ikke bare til politiregisterloven, men også hvitvaskingsregelverket. NTAES er fremdeles i startfasen. For at regjeringens ambisjoner med NTAES skal nås, er det avgjørende med tillit til at virksomheten overholder de krav som følger av persondataretten. Analysearbeidet skjer innenfor rammen av politiregisterloven, men utvekslingen av opplysninger fra etatene utenfor politiet skal være i samsvar med den enkelte etats regelverk for taushetsplikt og behandling av opplysninger. For øvrig behandler *de øvrige avdelingene* i ØKOKRIM person- og foretaksopplysninger i utstrakt grad under etterforskningen av straffesaker, og forprosjektene i forkant av at etterforskning igangsettes. Dette er opplysninger som gjennomgående berører betydelige økonomiske verdier, dels børssensitive opplysninger, hvor uriktig behandling av opplysninger kan pådra politietaten et omfattende erstatningsansvar.

Ved gjennomføringen av politiregisterloven ble ØKOKRIM ikke tildelt noen av stillingshjemplene som personvernrådgiver til tross for at ØKOKRIM møter store utfordringer ved behandling av personopplysninger.

Med hilsen

Hedvig Moe Øren

Ass. sjef

Torbjørn Hageup
Nagelhus
Politiadvokat